



Akt nr:
O-E1a-0103

AU\$O-E1a-0103

0 1-0103

DIARIE Nr 15653

KONTRAKT. LANTBRUKSBSTYRELSEN
9 JULI 1928

Sedan Kungl. Maj:t den 16 mars 1928

för

upptagande av vattenavlopp genom och från ägor tillhörande hemmanen
Fröland, Hogen, Herrestad och Källdal i Herrestads socken av

GÖTEBORGS OCH BOHUS LÄN

ej mindre fastställt en av statens lantbruksingenjör C. B. Carlson
vid syneförrättning år 1927 upprättad arbetsplan med därtill hörande kostnadsförslag, än
även beviljat *dels lån* med tretusenettusendtrehundra (3.130)
kronor att utgå från *statens avdikningslånefond* och *dels statsbidrag* utan återbetalnings-
skyldighet med ettusenfyrahundrafyrtio (1.440) kronor att utgå från
statens avdikningsanslag, har ~~han~~ undertecknade, som av vederbörande intressenter enligt
företett protokoll utsetts till styrelse ~~förtroendeman~~ för företaget,

med Kungl. Lantbruksstyrelsen, å Kungl. Maj:ts
och Kronans vägnar, avslutat följande kontrakt, varigenom ~~jag~~ ^{vi} för egen del samt å veder-
börande intressenters i företaget vägnar åtaga och förbinda ^{oss} ~~mig~~.

1:o) att utföra företaget i noggrann överensstämmelse med den av Kungl. Maj:t fast-
ställda arbetsplanen med de ändringar däri, varom vederbörande myndighet må efter fram-
ställning besluta,

att fullborda arbetet senast den 1 september 1929,

att vid företagets utförande iakttaga de föreskrifter, som av Kungl. Maj:t eller Lantbruksstyrelsen må hava meddelats,

att bestrida vad utöver beviljade statsmedel kan erfordras för företagets fullbordande,

att gälda vederbörande förrättningsman tillkommande gottgörelse enligt taxa även i fråga om av Lantbruksstyrelsen beordrad avsyning av företaget,

att underhålla det utförda arbetet intill dess sådan underhållsskyldighet kan varda andra i laga ordning ålagd eller vederbörande från underhållsskyldigheten befriats, samt

att vid arbetets utförande ävensom i fråga om underhållsskyldighetens fullgörande underkasta ^{oss} mig Lantbruksstyrelsens inseende och kontroll;

2:o) att för tjänsteman, som av Lantbruksstyrelsen eller Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen förordnas att verkställa besiktning eller avsyning av arbetet eller inspektion av underhållsarbetet, uppvisa den för företaget fastställda arbetsplanen med därtill hörande handlingar och ritningar;

3:o) att i händelse avvikelse, utan därtill erhållet vederbörligt tillstånd, skett från den fastställda arbetsplanen, eller arbetet icke blivit fullbordat inom därför bestämd tid, och Lantbruksstyrelsen ej heller meddelat anstånd med dess utförande, eller Kungl. Statskontoret skulle finna den säkerhet, som blivit ställd för till Statskontoret avgiven skuldförbindelse angående lånets återbetalning, icke vidare nöjaktig, och ny säkerhet, som av Statskontoret godkännes, icke varder inom bestämd tid avlämnad, eller den bestämda annuiteten icke varder i behörig tid erlagd, låta det ankomma på Kungl. Maj:t att inställa all vidare utbetalning av statsmedel samt att återfordra vad därav uppburits, beträffande lånet dock endast därest detta icke redan blivit fördelat på vederbörande fastigheter och antecknat i jordeboken, att inom viss angiven tid på en gång eller efter hand inbetalas till Statskontoret, ävensom att å sålunda lyftade och återburna medel erlagga fem procent årlig ränta från lyftningsdagen till dess återbetalning sker;

4:o) att ifråga om tid för lyftande av statsmedlen i mån av arbetets fortgång låta gälla vad Lantbruksstyrelsen därutinnan bestämmer; och skall, därest icke Kungl. Maj:t med avseende å särskilda förhållanden prövar skäligt annorlunda förordna, någon del av statsmedlen innestå i Statskontoret intill dess arbetet blivit vederbörligen avsynat och av Lantbruksstyrelsen godkänt;

5:o) att vid avslutandet av detta kontrakt för förvaring i Lantbruksstyrelsens arkiv till Styrelsen överlämna bestyrkt avskrift och kopia av de till den fastställda arbetsplanen hörande handlingar och ritningar, ävensom att, innan sista delen av statsmedlen lyftes, till Lantbruksstyrelsen överlämna fullständig beskrivning jämte ritning över sådan avvikelse från den fastställda planen, vartill vederbörligt tillstånd meddelats;

6:o) att bestrida eller gottgöra alla kostnader av vad beskaffenhet de vara må, som i följd av erhållna statsmedel föranledas för Statskontoret;

7:o) att för fullgörande av detta kontrakt ävensom, därest mot kontraktet brytes, för återbäring av lyftade statsmedel jämte därå upplupen ränta, ställa sådan säkerhet, som av Lantbruksstyrelsen godkännes;

8:o) att till Statskontoret avgiva med behörig borgen eller annan säkerhet försedd skuldförbindelse angående lånets återbetalning; samt

9:o) att fullgöra de övriga åtaganden, som enligt gällande författningar i ämnet åligga mottagare av ifrågavarande statsmedel.

Härav äro två lika lydande exemplar upprättade, av vilka vardera kontrahenten tagit ett.

Högan och kändade den 5 juni 1928

E. Fr. Jacobowsky ägare av 1 m. Skogen 1 1/2 m. Skolan

Jagur Kjellbahl

" 1/2 m. Skölddal

Carl J. Olsson

" 1/2 m. Skölddal

Att Direktör Efr. Jacobowsky samt Lantbruksstyrelsen
Jagur Kjellbahl och Carl J. Olsson

i bägges vår närvaro egenhändigt undertecknat förestående kontrakt, intyga:

E. Westergren

E. Jacobowsky

Adress

Uddevalla

Adress

Uddevalla

Med stöd av Kungl. brevet den 16 mars
1928 antager Kungl. Lantbruksstyrelsen,
å Kungl. Maj:ts och Kronans vägnar, detta
kontrakt.

Stockholm den 27 juli 1928.

 Gunnar Holmström
föredragande

Vederbörandes uppmärksamhet fästes å bestämmelserna i 13 kap. 17 § vattenlagen, vari stadgas att, därest det framtida underhållet försummas, Konungens Befallningshavande eller annan myndighet Konungen bestämmer äger själv bota bristen på den försumliga bekostnad.

0 1-0103

15653

DIARIE N: r

K. LANTBRUKSSTYRELSEN

9 JULI 1928

Vattenoulopp

från ägor till

Frölunda, Hogen, Herrestad och Källdal

i Herrestads socken, Göteborgs och Bohus län

1927.

Auskriфт.

Genom Kungl. Maj:ts nådiga brev den

16. mars 1928 förelagd till efterröt-

telse vid arbetets utförande.

Stockholm den 20 april 1928

På Kungl. Lantbruksstyrelsens vägnar:

Albert Smith.

Auskriften bekräftas af tjänstens ägare:

Marsson

N
Översiktskarta



1: 100.000

Handwritten signature

B e t ä n k a n d e

i fråga om upptagande av vattenavlopp genom och från ägor hörande till hemmanen F r ö l a n d, H o g e n, H e r r e s t a d och K ä l l d a l i Herrestads socken, Göteborgs och Bohus län; avgivet till frågan om företagens understödjande med anslag och lån av statsmedel.

L ä g e : Förenämnda hemmans ägor äro belägna utmed och söder om allmänna vägen, som leder mellan Uddevalla och Strömstad, c:a 5 kilometer väst ut från Uddevalla och 1-2 kilometer öster om Herrestads kyrka. Å vidstående översiktskarta äro avdikningsområdena till ungefärligt läge utmärkta med gul färgbeteckning.

Beskaffenhet: Jordmänen å områdena i fråga består av särdeles djup, 0,4 m. och däröver, mylla på lera och sandlera. Till följe otillräckligt stora vattenavlopp lider marken av högt grundvatten och lägre delar äro stundom översvammade. Till övervägande del är marken hävdad som åker.

Areal: De områden, vilka genom upptagandet av ifrågakommande vattenavlopp rönax båtnad, innefatta: det östra (nedre)området 4:867 har åker

	<u>0:077</u>	"	äng	4:944
det västra(övre)	"	10:289	"	åker
	<u>0:060</u>	"	äng	10:349

tillsammans hektar.... 15:293

Undersökning, förslag m.m. Vid syneförrättning enligt vattenlagen har undersökning av vattenavloppet verkstälts, förslag till dess upptagande upprättats, deltagningsskyldigheten i kostnaderna bestämts samt övriga

Ärendet vidkommande frågor blivitt prövade. Mot denna förrättning och därvid meddelat utlåtande hava besvär ej anförts enligt vad närslutet diari-bevis från vattendomstolen utvisar.

Vattenavledning: I det vid syneförrättningen meddelade utlåtandet är redogjort för de särskilda avloppssträckornas nederbördsområden, till avrinning kommande vattenmängder och lutningsförhållanden samt övriga på förslaget till upptagandet inverkan de faktorer. Å ritningarna finnas dimensioner och lutningar angivna.

Kostnad: Kostnaden för det med anledning av avloppets lutningsförhållanden i tvänne företag uppdelade arbetet för dess upptagande har beräknats till:
för det nedreföretaget kr. 1570:-

" " Övre " " 2570:-

tillsammans kronor? 4140:-

Båtnad: Genom de ifrågakommande avloppssträckornas upptagande har båtnaden för den berörda marken inom nedre företaget uppskattats till kr. 1672:15
och för den " Övre " " 3302:05

tillhopa kronor:... 4974:20

Arbetstid: Vid syneförrättningen stadgades att arbetena skulle vara bragta till slut senast vid 1928 års utgång och synes arbetstiden kunna begränsas till den tidrymd, som betingas av denna bestämmelse.

Statsunderstöd: Samtliga intressenter hava ifrågasatt bidrag från statens avdikningsanslag och lån från dess avdikningslånefond till bestridande av kostnaderna för företagens genomförande. Enligt gällande författning och

föreskrivna normer för beräkning av bidrag och lån från resp. anslag och lånefond har i bil. II tabell b. uträknats vad i anslags- och lånevåg kan vara att påräkna till varje fastighetsägares andel i kostnaderna för företagen. Enligt denna uträkning skulle det nedre företaget kunna understödjas med bidrag från anslagsfonden till belopp av 557:38 kr. och med lån från lånefonden till belopp av 1114:77 kr. och det övre företaget med 886:38 kr. såsom anslagsbidrag och med 2015:- kr. såsom lån. Understödet till de båda företagen skulle alltså kunna utgöra tillhoppa 1443:76 kronor såsom bidrag utan återbetalningskyldighet och 3129:77 kronor såsom lån.

Handlingar och ritningar: Detta betänkande åtföljes av:

översiktskarta, tabeller och b., kostnadsförslag, registreringsbevis, diariebevis, arvodesräkningar, avskrift av synförrättningshandlingar samt kopia i två blad av ritningar angående företagen.

Vänersborg den 31 juli 1927.

C. B. Carlsson
Lantbruksingenjör.

Tabell a.

Heltomläggningens område						Länesötkondensens andel									
Areol	Värde		Bötnad	Areol	Värde		Bötnad								
	före	efter			före	efter									
	företaget				företaget										
Har	or	Kr	ö	Kr	ö	Kr	ö	Har	or	Kr	ö	Kr	ö		
<u>1. Nedre företaget</u>															
Åker															
4	867					4	867								
Annan mark															
0	77					0	77								
På räknad landvinning															
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Summa															
4	944	7086	55	8758	70	1672	15	4	944	7086	55	8758	70	1672	15
<u>2. Övre företaget</u>															
Åker															
10	289					10	289								
Annan mark															
0	60					0	60								
På räknad landvinning															
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Summa															
10	349	14799	05	18101	10	3302	05	10	349	14799	05	18101	10	3302	05

Söcken Hemman.	Registernummer	Mantol	Ägare m. m.	Ägo- figurer	Areal					
					öken	annen		Summa		
						mark	Summa			
				n. r. s.	Har	ar	Har	ar	Har	ar
<u>Herrestads</u>			<u>1/ Nedre företaget.</u>							
Prälund	32	5/8	Jacobowskys Handels A.B.	1-4	3	32			3	32
Hagen	1	1/1	Efraim Jacobowsky	10-16	1	54.7	0.7		1	62.4
			Summa		4	86.7	0.7		4	94.4
			<u>2/ Övre företaget.</u>							
Prälund	33	5/24	Alar Johansson	22-26		63.2			0	63.2
— " —	34	5/24	Jacobowskys Handels A.B.	27-29		60.-				60.-
— " —	35	5/24	Summa	30-40	3	27.6			3	27.6
Herrestad Mellangr.	63	1/4	Julius Frid Larsson	41-63	4	53.1	0.6		4	59.1
— " — Sörgl.	45	1/16	Jacobowskys Handels A.B.	64-69	1	01.-			1	01.-
Käldal	12	1/4	Jagur Kjeldal.	70		24.-				24.-
						10 28.9	0.6		10	34.9

Bätnad		Andel i kostnaden för.										Summa		Faktisk kostnad.	Bidragets stor- lek i % af kostnaden	Bidrag		Lön.	
föreläggel						Synre- förrätk- ningen.		Utrekning om. stolunder- stöd		kostnad									
Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.			Kr.	ö.	Kr.	ö.
1320	00	1239	36					107	59	24	87	1371	82	104	x)	440	-	880	-
352	15	330	64					28	70	6	63	365	97	---	x)	117	38	234	77
1672	15	1570	-					136	29	31	50	1737	79			557	38	1114	77
115	20	89	69					9	39	2	17	101	25	0.88	30.55	3093		70	32
172	50	134	15					14	06	3	25	151	46	---	---	46	27	105	19
1111	19	864	81					90	57	20	94	976	32	---	---	298	27	678	05
1364	25	1061	93					111	20	25	71	1798	84	---	---	366	25	832	59
419	-	326	13					34	15	7	90	368	18	---	---	112	48	255	70
120	-	93	29					9	78	2	26	105	33	---	---	32	18	73	15
3302	05	2570	-					269	15	62	23	2901	38			886	38	2015	00
+) Bidraget = $\frac{1}{3}$ af bätnaden.																			

Kostnadsförelögg.

Tr. 0.70 kr.

Vattnavledningen enligt synförrättningshandlingarna:

1/ Nedre företaget:

kr. 1570:-

Andel i synförrättningskostnad . 136.29

Nr i kostnad för utredning om statsunderstöd 31.50 13737.79

2/ Övre företaget:

kr. 2570:-

Andel i synförrättningskostnad . 269.15

Nr i kostnad för utredning om statsunderstöd . 64.23 2901.38

Summa kronor

4639.17

Vänerborg den 30. juni 1927

C. B. Carlsson

Vid arbetsplanens fastställande har kostnaden för företaget beräknats till 4639 kronor 17 öre.

Stockholm den 20. april 1928

På Kungl. Lantbrukshögskolans vägnar

Albert Smith.

Kostriften bekräftar sig på tjänstens vägnar

C. B. Carlsson

Arskrift

Protokoll vid syneförrättning i fråga om
upptagande av avloppsdike genom ägor hö-
rande till hemmanen Herrestad, Stora och
Lilla Fröland, Toften och Hogen i Herre-
stads socken, Göteborgs och Bohus län.

§ 1.

Den 6 augusti 1925 å Stora Fröland.

Närvarande: lantbruksingenjören C. B. Carlson, förrättningsman;

Lars E. Larsson i Stora och Oscar Andersson i Holm, godemän.

Direktören Efr. Jacobowsky för Jacobowskys Handels Aktiebolag, ägare till

5/6 mtl. Stora Fröland

" Lilla " och

1/16 " Herrestads Södergården,

sökande, biträdd av Häradshövding Albert Mellin, samt

Karl L. Olausson i Lilldal såsom ombud för M. Johansson och Karl J. Jo-
hansson, tillsammans ägare till 1/4 mtl. Herrestad Mellängården 6³ enligt
fullmakt

Jagur Kjelldal, ägare till 1/2 mtl. Källdal,

Olov Johansson, " " 1/6 " Stora Fröland,

och " " 1/18 " Toften,

Aron Olsson, " " 1/1 " Hogen.

§ 2"

Det avloppsdike, vars upptagande sökanden avsett, avsett
framgick genom ägor till Herrestad och Fröland i östlig riktning böjde
vid utfarsvägen från Fröland av mot söder och mynnade ut i Byfjorden i

gränsen mellan ägorna till Fröland och Hogen.

§ 3.

Efter verkställd undersökning upprättade profil- och sektionsskizningar över avloppet ifråga företeddes tillika med nivåkarta över den mark, som i torrlägningshänseende funnits beroende av avloppet i dess befintliga skick.

§ 4.

Direktör Jacobowsky förklarade, att han med förrättningen avsett i första hand att få underhållet av avloppet i laga ordning fördelat.

Karl L. Olausson företedde utslag i mål angående uppgrävande av avloppsdiket ifråga, meddelat av Lane Häradsrätt den 31 december 1873, och förmenade att frågan om underhållet av diket blivit genom detta utslag avgjort.

Härtill genmälte sökanden att underhållsfrågan varit föremål för behandling vid rättegång, vilken avgjorts genom Göta hovrätts dom den 16 mars 1923, vilken och företeddes.

Sökanden ville så utsträcka förrättningen att även omfatta utredning om avloppets upptagande till sådan omfattning att sökandebolaget tillhörig mark utmed avloppet bereddés möjlighet till ändamålsenlig torrläggning. Sådan torrläggning ansågs inträda vid ett täckdikningsdjup av omkring en meter. Var och en som hade nytta av avloppets upptagande borde deltaga i mån av bätnaden för ^{sin} ~~hans~~ mark.

§ 5.

Den i avloppet å Olov Johanssons ägor anlagda fördämningen befanns vara till men för den ifrågasatta torrläggningen och finge

förty borttagas eller sänkas, mot vilken åtgärd Johansson icke hade något att erinra. Å Johanssons fastighet hade avloppet stark lutning så att någon fördjupning och utvidgning icke enligt Johanssons mening behövde ifrågakomma.

§ 6.

Broar och trummor över avloppet av beskaffenhet att behöva ombyggas i samband med avloppets upptagande borde enligt sakägarnes mening återuppföras på gemensam bekostnad.

§ 7.

För upplåtelse av mark till dikets utvidgning, så ock för intrång genom upplagd jord och sten från schaktningsarbetet åskade Karl L. Olausson å sina *hundmans vägar ersättning*.

§ 8.

Avdikningslägenheten hade under dagens lopp varit föremål för besiktning och undersökning från synemännens sida.

Då någon förening sakägarne emellan icke kunde åvägabringas hade synemännen att i laga ordning uppskatta båtnaden genom företaget.

Sedan denna blivit uträknad, förslag till avloppets upptagande blivit uppgjort, kostnadsberäkning verkställd samt förekommande ersättningsfrågor prövade skulle resultatet föreläggas intressenterna vid sammanträde å tid och ställe, kungjort i stadgad ordning.

Dag som ovan,

C.B. Carlson.

Lars E. Larsson.

Oscar Andersson.

§ 9.

Den 24 mars 1927 å Fröland.

Närvarande: förestående synemän samt

direktören Efraim Jacobowsky,

Gottfrid Larsson, numera ägare till 1/4 mtl Herrestad Mellangården, Larsson
biträdd av sin fader Martin Larsson i Berg. lyse,

Carl J. Johansson för Olov Johansson i Fröland enligt fullmakt samt Ja-
gur Kjelldal i Källdal.

§ 10.

Direktören Efraim Jacobowsky upplyste att fastigheten 1 mtl.

Hogen numera ägdes av honom ensam.

§ 11.

Förslag till vattenavloppens upptagande företeddes tillika
med kostnadsberäkning.

§ 12.

Utlåtande i ärendet vart så meddelat och värderings- och er-
sättningslängder framlagda.

§ 13.

Åt Direktör Efraim Jacobowsky uppdrogs att förvara hand-
lingar och ritningar rörande företaget.

§ 14.

Enär samtliga delägare voro representerade beslöts att ome-
delbart välja styrelse för företaget. För det nedre företaget utsågs så
direktör Efraim Jacobowsky och för det övre samme Jacobowsky, Jagur Kjell-
dal och Carl J. Olsson.

§

§ 15.

Förklarades förrättningen avslutad.

Dag som ovan,

C.B. Carlson.

Lars E. Larsson.

Oscar Andersson.

Till

Konungens Befallningshavande i Göteborgs & Bohus län.

Enär tvist uppstått angående storleken och beskaffenheten samt underhållningsskyldigheten av ett avloppsdike, kommande från ägorna till Axel E. Johansson tillhöriga 1/4 mantal Herrestad Mellangården i Herrestads socken och sträckande sig över Jacobowskys Handels A.B. i Uddevalla tillhöriga 5/24 mantal Fröland i samma socken, får jag härmed vördsamt anhålla om förordnande för vederbörande statens lantbruksingeniör att förrätta sådan syn, som omförmäles i 4 kap. 27 § av lag om dikning m.m. av den 20 juli 1879.

Inga andra än bolaget och ovanmälde Axel E. Johansson hava nytta av det ifrågavarande diket.

Johanssons adress är Herrestad, Lane Herrestad.

Uddevalla den 11 Febr. 1921.

Jacobowskys Handels Aktiebolag

Efr. Jacobowsky.

R E S O L U T I O N.

Överlämnas till lantbruksingeniören i Göteborgs och Bohus län, samt Älvsborgs norra del, som förordnas att ifrågavarande syneförrättning i laga ordning handlägga.

Göteborg, i landskansliet, den 19 april 1921.

E. Centervall.

Nils Björkman.

K u n g ö r e l s e .

Sedan undertecknad, lantbruksingeniör, förordnats att i laga ordning verkställa syneförrättning för upptagande av avloppsdike från ågor till Herrestad Mellangården över ågor till Fröland i Herrestads socken, vilket företag, jämväl kan komma att beröra mark hörande till hemmanen Källdal, Herrestad Södergården, Toften och Hogen i samma socken, kommer sammanträde för sakens behandling att hållas å Stora Fröland torsdagen den 6 augusti 1925 kl. 6 e.m., då vederbörande sakägare hava att tillstädeskomma för utförande av sin talan.

Vänersborg den 14 juli 1925.

C.B. Carlson.

Utsänd till pastorsämbetet i Herrestads församling den 14 juli 1925 samt införd i tidningen Bhuslänningen den 20 juli 1925, betygar:

C.B. Carlson

Den 17 juli avlämnades å posten underrättelse om tid och plats för sammanträdet till följande personer:

Jacobowskys Handelsakt, bol.

Uddevalle

Aron Olsson,

Hogen,

Lane Herrestad

Olof Johansson,

Toften,

"

Axel Johansson,

Herrestad Mellang.

"

Jagur Källdal,

Källdal,

"

betygar:

C.B. Carlson.

K u n g ö r e l s e .

Syneförrättningen i avseende å företaget för upptagande av avloppsdike från ågor till fastigheter inom Stora och Lilla Fröland, Ho-

gen, Toften, Herrestad Mellan- och Södergårdar samt Källdal i Herrestads socken handlägges ånyo vid sammanträde å Stora Fröland torsdagen den 24 mars 1927 kl. 10 f.m., då vederbörande sakägare hava att tillstädeskomma för utförande av sin talan.

Vänersborg den 2 mars 1927.

C.B. Carlson.
Lantbruksingenjör

Utsänd till pastorsämbetet i Herrestads församling den 2 mars 1927 samt införd i Tidningen Bohuslänningen för den 7 mars 1927 betygar:

C.B. Carlson.

Fullmakt för Karl L. Olausson i Lilldal att vid den syneför-
rättning, som är utsatt att hållas å Stora Fröland torsdagen den 6 aug.
1925 kl. 6 e.m. för upptagande af afloppsdike från ägor till Herrestad
Mellangården över ägor till Fröland i Herrestads socken föra all vår ta-
lan och utöva oss tillkommande rätt att i alla hänseende å våra vägnar
göra och låta. Hållande vi för giltigt hvad ombudet å våra vägnar gör och
låter.

Herrestad den 6 aug. 1925.

M. Johansson.

Karl J. Johansson.

Bevittnas af:

Ester Carlsson

Kristina Andersson.

Fullmakt för Carl J. Olsson Fröland att vid sammanträden rö-
rande vattenreglering genom Herrestad Mellangård Källdal Fröland m. fl.
ägor föra min talan godkännande jag vad detta mitt ombud lagligen gör och
låter

Fröland 23 Mars 1927

Olof M. Johansson.
Ägare av 5/24 m Fröland o 1/18 m. Toften.

Bevittnas

Karl Robertsson.

Karl Karlsson.

U T L Å T A N D E.

i fråga om upptagande av vattenavlopp genom och från ägor hörande till Fröland, Hogen, Herrestad och Källdal i Herrestads socken, Göteborgs och Bohus län.

Det vattendrag, varom fråga är, kommer västerifrån och flyter genom ägor till Herrestad och Fröland i östlig riktning samt böjer vid inträdet i Hogens ägor av mot söder och utfaller i Byfjorden. Vid mynningsstället har vattendraget att avbörda vattnet från ett 4:- kvadratkilometer stort område, bestående av odlade fält samt kala marker och berg. Med avseende härtill och till områdets topografiska karaktär samt till nederbörds mängden i trakten har vattenföringen vid flodtillfällena ansetts kunna härledas från en avrinning av vid pass 300 liter i sekunden och medelvattenföringen från en avrinning av omkring 15 liter i sekunden från varje kvadratkilometer i medeltal och sålunda utgöra: flodvattenföringen 1,2 kubm. och medelvattenföringen 0,06 kubm. i sekunden.

En kilometer ovanom utfallet i Byfjorden efter vattendraget räknat omfattar det område, varifrån vattnet avrinner till sträckan ovanför denna plats, 3,5 kvadratkilometer. Med enahanda avrinningsmängder som för sträckan närmast Byfjorden skulle flodvattenföringen i nu avhandla^{ty} sträcka utgöra $3,5 \times 0,3 = 1,05$ kubikmeter och medelvattenföringen $3,5 \times 0,015 = 0,053$ kubm. i sekunden.

För vinnande av ändamålsenlig torrläggning av till skandens fastighet^{ty} hörande åkerfält, vilka för sin avvattning äro bero-

ende av vattendraget ifråga,erfordras att vattendraget blir föremål för vidgning och fördjupning med början omedelbart ovan utfallet i Byfjorden och med fortsättning å en sträcka av omkring 500 meter. Härefter vidtager en sträcka, som är tämligen djupt nedskuren i terrängen och vilken på grund härav och med sin betydande lutning möjliggör angränsande markers avvattning utan att behöva vidare förstoras. Omkring en kilometer från Byfjorden vidtager emellertid mark med svagare lutning, för vilken mark avloppet är i behov av utvidgning och fördjupning å en sträcka av omkring 550 meter eller uppptill gränsen mellan ägorna till Fröland och Herrestad.

I den mån de sålunda beskrivna sträckorna av vattendraget tarva förstoring för bättre torrläggning av mark till sökandens fastigheter har förslag till dessa sträckors upptagande blivit upprättat med beaktande av lutningsförhållanden, vattenföringen och markens beskaffenhet och torrlägningsbehov. I ett enligt detta förslag upptaget avlopp med en bottenbredd av 0,50 meter, slänt 1:1,5 och vid en minsta bottenlutning 1:1000 har flodvattenmängden beräknats avrinna vid vattendjup icke överstigande 0,9 meter och medelvattenmängden vid 0,25 - 0,30 meters vattendjup.

Samtliga broar över till upptagande föreslagna sträckor av vattendraget måste ombyggas i samband med uppgrävningen av vattendraget med undantag av bron för vägen å fastigheten Fröland 3³, vilken bro innehar tillräckliga dimensioner och vars grund icke behöver rubbas. Under förutsättning av lodräta landfästen, uppförda från avloppets botten, bör avståndet mellan dessa fästen utgöra 2:- meter för de till ombyggnad

ifrågakommande broarne.

För möjliggörande av bättre torrläggning av till sökandens fastighet Herrestad 4⁵ hörande mark, genom vilken mark framgår ett från Källdal kommande avlopp som tillstöter huvudavloppet, ovan beskrivet, vid gränsen mellan Herrestad och Fröland, tarvas jämväl att detta avlopp blir föremål för upptagande i den omfattning förslag härtill utvisar d.v.s. med 0,30 m^s bottenbredd slänt 1:1,25 och bottenlutning av minst 1:1000.

Å nivåkartan över den av vatten besvärade marken äro till upptagande föreslagna avlopp utmärkta med tvänne jämnlöpande röda linjer samt betecknade: nedre sträckan av huvudavloppet med A-B, övre sträckan av samma avlopp med C-D samt avloppet genom Herrestad med D-E, vilka beteckningar återfinnas å profilritningarne för motsvarande sträckor. Å dessa ritningar är föreslaget bottenläge utmärkt medelst en röd linje med å skrivet höjdmått över jämförelseplanet.

Med tillämpning av de grunder, som städgas i 7 kap. 22 § vattenlagen, har uppskattning av den mark, som röner båtnad genom vattenavloppens upptagande i föreslagen omfattning, ägt rum och resultatet av denna uppskattning införts i en detta utlåtande bifogad längd. Enär marken utmed avloppssträckan A-B är för sin torrläggning allenast beroende av denna sträckas upptagande och marken utmed sträckan ^{en} C-D och D-E för sin torrläggning icke har behov av sträckan A-B:s upptagande äro arbetena för upptagandet av sträckan A-B att betrakta som ett företag för sig och arbetena för sträckorna C-D och D-E tillsammans såsom ett särskilt företag. Marken utmed sträckan D-E har för sin torrläggning jämväl behov av sträckan C-D:s

förstoring. Nedre företaget omfattar sträckan A-B; övre företaget sträckan C-D-E.

Skäl att hänföra mark inom de särskilda företagen till olika avdelningar för jämkning i kostnadshänseende finnes ej. Varje ägare till fastighet med mark, som rüner båtnad genom företagens utförande, har för den skull att deltaga i kostnaden här för i förhållande till värdet av denna båtnad, såsom detta värde blivit uträknat i förenämnda längd. I sammandraget för de båda företagen finnes anparten i kostnaden för varje företag för sig efter detta värde uttryckt genom procenttal.

Underhållet av avloppen bestrides efter samma grunder som ovan bestämts för deltagandet i dess upptagande. Broar och spång över avloppen underhållas av den eller dem, som haft att vidmakthålla befintliga byggnader av dylikt slag.

För upplåtelse av mark till avloppens utvidgning gäldas ersättning till vederbörande markägare med belopp svarande mot värdet av den i anspråk tagna marken före företaget enligt värderingslängden. För intrång genom uppläggning av jord från grävningsarbetet gives likaledes ersättning svarande mot hälften av värdet efter företaget å den av upplag täckta marken jämte föreskriven ren utmed avloppen. De för markupplåtelse och intrång sålunda tillerkända ersättningarna finnes uträknade i bifogad ersättningslängd de för intrång under förutsättning att jorden upplägges i strängar till högst en meters höjd och med lutning 1:1,--.

Kostnaden för det nedre företaget är beräknad till 1570:- kro-

nor och båtnaden genom samma företag är skattad till värde av 1672:15 kronor.

För det övre företaget äro motsvarande tal 2570:- kronor och 3302:05 kronor.

Avgift varom förmåles i 11 kap. 95 § skall icke erläggas.

Kostnaden för syneförrättningen gäldas av delägarne i förhållande till båtnadsvärdet enligt värderingslängden men förskjutes, om så erfordras, av sökanden.

Beträffande företagen och deras utföranden bestämmes jämlikt 10:62 vattenlagen:

- 1) att företagen, omfattande: det nedre avloppssträckan A-B och det övre avloppssträckan C-D-E- med å denna befintliga 2 st. bröar och 1 st. spång, skola utföras i överensstämmelse med i detta utlåtande omnämnt förslag såväl med avseende till plan- som till profil-sektions- och broritningar,
- 2) att för avloppen uppgrävd jord och sten skall läggas minst en(1) meter från avloppens kanter och med en lutning mot dessa icke skarpare än 1:1.-,
- 3) att för dagvattnets fria avrinnande från angränsande terräng öppningar med slänt 1:1 anordnas i upplagda jordsträngar vid svackor i markytan och i övrigt på minst var 40:de meter,
- 4) att tillstötande vattendrag och diken, jämväl tegdiken, ej få igenfyllas med jord eller sten,

- 5) att till äventyrs inträffande ras oförtövat avhjälpas och nödig förstärkning vidtages,
- 6) att landfästena för bro och spång uppföras av kilad sten i gott förband och träöverbyggnad av virke utan nämnvärda vankanter,
- 7) att arbetena för företagens utförande bära, varje företag för sig, överlämnas till därför skickad person, med vilken kontrakt om utförandet enligt bestämmelserna i detta utlåtande bör upprättas,
- 8) att samma förfaringssätt bör tillämpas vid framtida rensningar av avloppen,
- 9) att arbetena må begynna omedelbart efter det detta utlåtande vunnit laga kraft samt bära vara bragta till slut inom 1928 års utgång samt
- 10) att arbetena bära avsynas av lantbruksingeniör.

Talan mot förrättningen och detta utlåtande föres vid Västerbygdens Vattendomstol, till vilken besvären för att komma under prövning skola med iakttagande av vad i 11 kap. 85 § härom stadgas vara ingivna inom sextio dagar från nedanskrivna dag.

Fröland den 24 mars 1927.

C.B. Carlson.

Lars E. Larsson.

Oscar Andersson.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Värdeutsläppl ör vattenskadad mark inom ägor till hemmanen Träländ, Högen, Herrstad och Käddal i Herrstads socken. Göteborgs och Bohus län.									

1	2	3	4	5	6
Samman.	Registerrum	Wautal.			Agar och ägarbeskrifning.

Samman-

<u>Norr förtaget</u>			<u>Fröslippsstället A-B.</u>		
Fröland	32	$\frac{5}{8}$	Jacobson's Hantels A.B.		
Hagen	1	1	Öfrim Jacobson's		
			Summa		

<u>Sör förtaget.</u>			<u>Fröslippsstället C-D-E</u>		
Fröland	33	$\frac{5}{24}$	Olov Johansson.		
- - -	34	$\frac{5}{24}$	Jacobson's Hantels A.B.		
- - -	35	$\frac{5}{24}$	- - -		
Hemstad Hallang.	63	$\frac{1}{4}$	Gottfrid Larsson.		
- - - Lögården	45	$\frac{1}{16}$	Jacobson's Hantels A.B.		
Hällöne	12	$\frac{1}{4}$	Jäger Köpman		
			Summa.		

7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
<u>Kost</u>				<u>Värde</u>					
äug och annan löpning odlings daglig och löp åker mark mark mark				Lön löntaget efter lördag för ägo figur				Båt jä- nads ti- värde tions tal	
Här ordet er Hår ar Hår or				Kr. ö"		Kr. ö"		Kr. ö"	%

drag

332.0				4554 -	5874 -	1320 -	78.94
154.7	0.7			2532.55	2884.70	302.15	21.06
486.7	0.7			7086.55	8758.70	1672.15	100.00
63.2			05.6	1005.20	1120.40	115.20	3.49
60.0			05.0	892.50	1065 -	172.50	5.22
327.6			20.6	4731.60	5842.70	1111.10	33.65
453.1	06.0		34.2	6493.75	7858 -	1364.25	41.32
101.0			04.0	1364 -	1783 -	419 -	12.69
24.0				312 -	432 -	120 -	3.63
10289	06.0		69.4	14799.05	18101.10	3302.05	100.00

Friländ den 24 mars 1927.
C. B. Carlsson Lars E. Larsson. Oscar Andersson.

Erstatningslängd
vid förstag avseende uppstogande av vatten-
anlopps genom och från ägor till Frö-
land, Hogen, Herrestad och Kärdal i
Herrestads socken, Götterups och Bohus
län.

10-13-0

Kommun	Register - nummer	Mantel.	Ägare	Erättning.								Summa	erättning
				för markupplätsel				för intäkt genom jord- och skatteupplag					
				tom. åkr.	Kr. ö	Kr. ö	ö	tom. åkr.	Kr. ö	Kr. ö	ö		
Hagm	1	1	Neder Företaget (arlagsstäcken A-B) Kron Olsson	440	0.18	25 20		400	0.09	144 -			
				320	0.15	49 60		215	0.065	13 97			
				90	0.10	9 -							
				153	0.165	25 25	109 05				159 97	267 02	
Fröland	32	58	Jacobowskys Handelsaktiebolag.	618	0.13	80 34		875	0.09	78 75			
				630	0.145	9 13		940	0.085	79 90			
				22	0.165	3 63	93 10				158 65	251 75	
				Summa kronor				202 15			316 62	518 77	
Fröland	33	524	Över Företaget (arlagsstäcken C-D-E) Olov Johansson	26	0.18	4 68		735	0.09	66 15			
				52	0.16	8 32		325	0.085	27 62			
				32	0.25	4 96	17 96				93 77	111 73	
				1025	0.15	15 37		385	0.09	34 65			
"-	34	524	Jacobowskys Handelsaktiebolag.	1025	0.145	14 86	30 23	385	0.085	32 73	67 38	97 61	
				57	0.15	8 55		1570	0.09	141 30			
				143	0.135	19 30							
				280	0.145	29 -	56 85				141 30	198 15	
Hernstad, Mellang.	63	14	Götefrid Larsson ~~Antilla och Karl Johansson~~ Jacobowskys Handelsaktiebolag	267	0.12		32 04	960	0.09		86 40	118 44	
				79	0.12	9 48		440	0.09	39 60			
				79	0.135	10 66	20 14				39 60	59 74	
				Summa kronor				157 22			428 45	585 67	
Fröland den 24 mars 1927.													
C. B. Carlsson; Lars E. Larsson; Oskar Andersson.													

O-E 12-0103

Kostnadsförslag
 till uppstegande av rättsavlopps genom ågor till
 Fräländ, Hogen och Hernstad i Herrestads
 socken Götterups och Bohms län.

<i>Stäcka</i>	<i>Areal</i>	<i>Bete, jordart m.m.</i>	<i>Måttal</i>	<i>i kronor</i>	<i>Kostnad</i>	<i>Summa</i>	<i>Kostnad</i>
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
<u>Norr Företaget</u>							
<u>1) Anlagningssträckan A-B.</u>							
17-15	200	Skrabbing av lera	m ³ 230	0.80		184 -	
15-13	200	" " "	- " -	530	0.80	424 -	
13-11	200	" " "	" " -	440	0.80	352 -	
						518 77	
För upplåtelse och intyg enligt ersättningslängden.							
För oförutsett och tillsyn m.m. tilläggs c:a 10%.						9 / 23	
Summa kroner						1570 -	
						1200	
<u>Söder Företaget</u>							
<u>2) Anlagningssträckan C-D-E.</u>							
5+40-2+30	310	Skrabbing av lera	m ³ 530	0.80		424 -	
2+30-0		" " "	" " -	570	0.90	513 -	
0-19+30		" " "	" " -	500	0.80	400 -	
						1600	
Ombyggnad av spång vid 2+30 enl. ritning st 1						40 -	
" " brofästing vid 1+68m. " " 1						125 -	
" " " " " " " " 1						300 -	
För maskinuppställning och intyg enligt ersättningslängden						585 67	
För oförutsett, tillsyn m.m. tilläggs c:a 10%						182 33	
Summa kroner						2570 -	

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
		<u>Lammanördrag.</u>				
		<u>Vore företaget</u>				
600		Arbetsstücken A-B	1200	—	—	1570 —
		<u>Oore företaget</u>				
310		Arbetsstücken C-D-E.	1600			2570 —
910		<u>Summa</u>	2800			4140 —

Friländ den 24 Mars 1927

C. B. Carlson

Bestyrkes ä tjänstens ragnar
W. Carlson

DIARIE Nr
K. LANTBRUKSTYRELSEN
9 OKT. 1928

Arbetet med utförandet av vattenanläggningar
hörande till hemmanen Fräländ, Hagen och
Herrestad i Herrestads socken av Göteborgs och
Bohusläns, enligt laga synförrättning av lant-
bruksingeniör E. B. Carlsson Vänersborg åren 1925-1927
upprättat förslag, och vilket sedumera av Kungl.
lantbruksstyrelsen fastställts, har i dagarne påbörjats
samt kommer att så bedrivs att om möjligt
vara slutfört innevarande år

vilket härmed på begäran intygas

Salstad och Herrestad den 4 sep. 1928

Samuel Malmberg
Entreprenör.

Att ovannämnda arbete påbörjats
intygas:

Johan Laurell
Lad: Klara Udderwalla

Adolf Johansson
Fräländ Lant Vänersta

Godkänt den 9 dec 1929

204
28

Lantbruksingenjören
i Göteborgs och Bohus län
samt Älvsborgs läns norra del
GÖTEBORG.

23564

DIARIE Nr

K. LANTBRUKSSTYRELSEN

26 NOV. 1929

B e v i s

över verkställd avsyning av arbetena för det företag som avser upptagande av vattenavlopp för torrläggning av mark hörande till hemmanen Fröland, Hogen, Herrestad och källdal i Herrestads socken, Göteborgs och Bohus län.

Planen fastställd den 16 mars 1928.

Statsunderstöd: bidragfrån avdikningsanslaget 1440:- kronor

lån från avdikningslånefonden 3130:- " .

Kontrakt antaget den

Arbetetid till den 1 september 1929.

Vid den 12 november 1929 av undertecknad verkställd avsyning av arbetena för företaget i fråga befunnos dessa arbeten utförda i överensstämmelse med den för företaget fastställda planen och arbetena förty av beskaffenhet att böra förordas till godkännande.

Göteborg den 16 november 1929.

C. Larsson

